

MEMORANDUM

Van: Jhr. Mr. J. A. de Ranitz

Datum: 6 november 1964
No 26

Aan: M via S

Onderwerp: Europese samenwerking

cc: T
POAD
DGES
DNW
DEU
Brussel*gesprek met Belgische DGP2
te Brussel.*

Overeenkomstig Uw machtiging gaf ik de Directeur-Generaal Politieke Zaken van het Belgische Ministerie van Buitenlandse Zaken op 5 dezer een overzicht in grote lijnen van de gedachten die bij U bestaan inzake de mogelijkheden van verdieping der Europese politieke samenwerking.

Ik ving aan met op te merken dat het U, naar aanleiding van de toch wel allerwege bestaande begripsverwarring, gewenst leek nog eensterug te grijpen naar enige fundamentele beginselen waarop de Europese constructie is gebaseerd en voegde hieraan toe dat in dit licht de bij U bestaande gedachten een logische voortzetting vormde van hetgeen tot nu toe was verricht. In het bijzonder benadrukte ik de noodzaak ten allen tijde Europa open te houden.

De heer Vaes gaf als eerste reactie de Nederlandse gedachten volstrekt logisch te achten en zeer zeker overweging, evenwel in een later stadium, ten volle waard. Momenteel was de situatie zo, dat getracht moest worden Generaal de Gaulle te bewegen een meer tegemoetkomende houding aan te nemen met betrekking tot een aantal Europa rechtstreeks raken - de problemen, als daar zijn de graanprijzen en de M.L.F. Daartoe was het nodig hem een overigens zeer eenvoudige methode voor te stellen, volgens dewelke men met vrucht zou kunnen gaan consulteren. Begon men nu, zoals in het Nederlandse plan, aanstonds te stellen dat het Parlement een belangrijke rol moet vervullen bij de beleidsvorming, dan zou zulks de Generaal, die nu eenmaal inzake volksvertegenwoordigingen zeer speciale ideeën heeft, de gelegenheid geven zijn standpunt aangaande de politieke consultatie in het algemeen onnodig te verharderen.

De heer Spaak was zeer verontrust over de gang van zaken en was van oordeel dat men buitengewoon voorzichtig moest opereren, teneinde geen blijvende ongelukken te veroorzaken. Hoewel ook hij ongetwijfeld met de door U geponeerde beginselen het volstrekt eens zou zijn meende de heer Vaes dat hij deze enigermate prematuur zou achten. Ik heb gesteld dat ik wist dat U zou trachten met de heer Spaak in Washington dan wel in New York een gesprek over deze materie te hebben en heb vervolgens een tegenbetoog gehouden langs de gebruikelijke lijnen.

MEMORANDUM

Van: Jhr. Mr. J. A. de Ranitz

Datum:

Aan:

Onderwerp:

- 2 -

Vanzelfsprekend hebben wij ook over het Duitse stuk gesproken. De heer Vaes was zeer teleurgesteld over het feit, dat het stuk in het geheel niets nieuws bevatte. Zijns inziens had een min of meer capabele ambtenaar van één der zes Ministeries van Buitenlandse Zaken dit stuk in een uur kunnen schrijven.

Ik heb opgemerkt ook niet diep onder de indruk te zijn van het onderhavige Duitse document, doch niettemin wel enige gevaarlijke elementen er in aan te hebben getroffen. Met name de gedachte, dat de politieke consultatie in eenvoudige vorm praktisch gesproken ongelimiteerd door kan gaan (blz 7 onderaan van het Duitse stuk), alsmede de vaagheid van het Duitse plan met betrekking tot het Comité consultatif en het Secretariaat bevielen mij niet.

Voorts meende ik dat U de paragraaf inzake de toetreding van andere Europese landen wel onvoldoende zou achten, aangezien deze de mogelijkheid van een eenzijdig veto niet uitsluit (blz 10). In zijn geheel meende ik dat het stuk wel erg ver aan de Franse desiderata tegemoet komt.

Tenslotte spraken wij over de M.L.F., waarbij de heer Vaes mij zeide dat onder de huidige omstandigheden de heer Spaak zeker geen Parlementaire meerderheid voor Belgische toetreding zou verkrijgen. Deze uitlating lijkt mij iets minder genuanceerd dan wat tot nu toe uit Belgische bron werd vernomen.

- - - - -